

Werkprogramma 2011

Brussel, 19 januari 2011

Inhoud

1. Situering	7
1.1. Afbakening	7
1.2. Uitgangspunten	10
1.3. Opbouw van het werkprogramma	12
2. Speerpunt dossiers.....	14
3. Overkoepelende werking	16
3.1. Opvolging van het Pact 2020	16
3.2. SERA: vergroening van de economie	16
3.3. Evaluatie Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek	16
3.4. Duurzame ontwikkeling	16
3.5. Europese dossiers	17
4. Cluster arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid.....	18
4.1. Arbeidsmarktbeleid en aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt	18
4.2. Armoedeoverleg en sociaal beleid	21
5. Cluster economie en economisch omgevingsbeleid	22
5.1. Economie en Innovatie	22
5.2. Ruimtelijk-economisch beleid en ruimtelijke ordening	23
5.3. Sociaal-economisch streekoverleg	24
6. Cluster Begroting en Financiering	25
6.1. Begroting	25
6.2. Fiscaliteit	25
7. Cluster regulering en marktordening.....	26
7.1. Governance - beter bestuur - betere regelgeving	26
7.2. Marktregulering, mededigingsbeleid en consumentenbeleid	26
7.3. Energie	27
7.4. Milieu	28
8. Bijlagen	30
8.1. Bijlage 1: VESOC-agenda	30
8.2. Bijlage 2: Geplande initiatieven van andere SERV-geledingen	30

Samenvatting

Voor u ligt het **werkprogramma 2011 van de SERV**. Het biedt inzicht in de projecten en activiteiten die de SERV in 2011 op het vlak van het sociaal overleg en in zijn functies als strategische adviesraad wil verrichten.

De *onderstaande tabellen* geven een **overzicht** van de eigen initiatieven en adviezen die de SERV heeft geprogrammeerd. Zgn. speerpunt dossiers voor 2011 zijn daarin in vet gemarkeerd. In de rest van dit werkprogramma worden zowel het opzet ervan als de inhoud van de geplande eigen initiatieven en adviezen **verder geduid**.

De SERV wenst over de hoofdlijnen van het werkprogramma in **dialogoog** te treden met de **Vlaamse regering** en het **Vlaams parlement** zodat er een goed samenspel kan zijn tussen de programmatie van de SERV en die van het beleid. Daartoe zal het werkprogramma van de SERV o.a. geagendeerd worden op VESOC. De sociale partners willen zo tevens een koppeling maken tussen het werkprogramma en de VESOC-agenda en bekijken hoe de afstemming met **VESOC** en de VESOC-ministers kan gebeuren.

Net zoals eerdere werkprogramma's, is het werkprogramma 2011 **rollend** van aard. Dat betekent dat er onderwerpen kunnen worden toegevoegd of van het werkprogramma worden geschrapt wanneer de SERV niet voorziene adviesaanvragen ontvangt of wanneer zich nieuwe ontwikkelingen voordoen. Dat geldt in het bijzonder voor de implicaties van de staatshervorming die op federaal niveau onderhandeld wordt.

In de **bijlagen** is onder meer een overzicht opgenomen van de relevante hoofdaccenten in de werkprogramma's van de andere geledingen binnen en bij de SERV.

Overkoepelende thema's Werkgroep algemeen beleid-coördinatie					
Eigen initiatieven			Van nabij op te volgen thema's	Belangrijke adviesvragen	
Lopend	1 ^e helft 2011 op te starten	2 ^e helft 2011 op te starten		1 ^e helft 2011	2 ^e helft 2011
SERA: vergroening van de economie	Evaluatie Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek		Uitvoering Pact 2020		
			Operationalisering VSDO		
			Diverse Europese dossiers		

Cluster arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid Werkgroep arbeidsmarktbeleid, werkgroep onderwijs en netwerk sectorconsulenten, werkgroep armoede, werkgroep social-profit					
Eigen initiatieven			Van nabij op te volgen thema's	Belangrijke adviesvragen	
Lopend	1 ^e helft 2011 op te starten	2 ^e helft 2011 op te starten		1 ^e helft 2011	2 ^e helft 2011
Stimuli opleidingen, het stelsel van de opleiding-scheques.	Alternatieven jobkorting	Hervorming tewerkstel-tingsmaatregelen en uitbouw van Vlaams doelgroepenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Vlaams Actieplan Armoedebestrij- ding 2010-2014 • Uitvoering Samen op de bres • Nieuwe Competentieagenda • Groeipad sociale economie • Relanceplan beschutte werkplaat- sen • Vlaams Actieplan bestrijding loop- baankloof mannen - vrouwen • Ervaringsbewijzen • Uitvoering Vlaamse Kwalificatie- structuur • Uitbouw Hoger Beroepsonderwijs • Opvolging opmaak Beroepskolom • Academisering hogeschooloplei- dingen • Leerlingenbegeleiding • Screeningsinstrument geletterdheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkervaring • Geïntegreerd kader arbeidszorg • Arbeidsbemiddeling • Decreet maatwerken • Lokale Diensteneconomie (LDE) • Ondersteuningsinstrumenten socia- le economie. • Discussienota participatie leven lang leren • Hervorming Secundair Onderwijs decreet gelijke kansen • SA CGKR. 	
Loopbaanbegeleiding.	Opstarten gesprekken ivm werkbaarheidsak-koord.				
Sectorconvenanten	Competentieagenda				
	Rol van de sociale partners binnen onder- wijs				
	Werkplekleren				

<i>Cluster economie en economisch omgevingsbeleid</i>					
<i>Werkgroep economie, werkgroep innovatie, werkgroep ruimtelijk-economisch beleid / ruimtelijke ordening, werkgroep regionaal sociaaleconomisch beleid</i>					
Eigen initiatieven			Van nabij op te volgen thema's	Belangrijke adviesvragen	
Lopend	1 ^e helft 2011 op te starten	2 ^e helft 2011 op te starten		1 ^e helft 2011	2 ^e helft 2011
Doorgroei van ondernemingen	Uitvoering en opvolging WIP en crisismaatregelen	KMO's en de verlenging van het steunbaar innovatietraject (IP)	Industrieel beleid : Witboek 'Nieuw Industrieel Beleid', Staten-Generaal Industrie	Actieplan Ondernemen	
Analyse Regionale en Nationale Rekeningen			Nieuw Innovatiepact		
KMO's en samenwerkingsproblematiek			Groen Investeringsfonds		
			Omzendbrieven winkelnota		
			Ontwikkeling nieuwe steunregeling strategische ecologieprojecten		
			Vergroening economisch beleidsinstrumentarium (masterplan groene economie)		
			Internationaal ondernemen (verdubbeling aantal KMO's, vergroten Vlaamse exportmarktaandeel, aantrekken buitenlandse investeringen)		
			Preventief bedrijfsbeleid		
			Vereenvoudiging VCRO	Procesnota ruimtelijke economie	kaderdecreet ruimtelijke economie
			Visienota brownfieldconvenanten	Decreet grond-en pandenbeleid	Groenboek BRV
			Versnelling investeringen		

<i>Cluster begroting en financiering</i>					
<i>Werkgroep begroting en werkgroep fiscaliteit</i>					
Eigen initiatieven			Van nabij op te volgen thema's	Belangrijke adviesvragen	
Lopend	1 ^e helft 2011 op te starten	2 ^e helft 2011 op te starten		1 ^e helft 2011	2 ^e helft 2011
Evaluatierapport begroting 2011	Begrotingsadvies 2011	Evaluatierapport begroting 2012	Staatshervorming: budgettaire consequenties		
			Participaties en deelnemingen van de Vlaamse regering		

			Studiecommissie gewestbelastingen		
			Evaluatie artikel 60bis, successierechten		
			Huiskorting		

<i>Cluster Regulering en marktordening</i> <i>Werkgroep overheid, werkgroep energie en milieu</i>					
Eigen initiatieven			Van nabij op te volgen thema's	Belangrijke adviesvragen	
Lopend	1 ^e helft 2011 op te starten	2 ^e helft 2011 op te starten		1 ^e helft 2011	2 ^e helft 2011
	Advies groenboeken/witboeken	Analyse reguleringsinstanties en economische toezichthouders	meerjarenprogramma slagkrachtige overheid	Advies nieuw beleidskader voor betere regelgeving	
	Effectiviteit en efficiëntie van handhaving en inspecties		beleid betere regelgeving, actieplannen administratieve vereenvoudiging en IIA-RIA		
			versnelling investeringen		
			interne staatshervorming		
Rapport en evaluatie hernieuwbare energiebeleid	Slimme netten/slimme meters		Herziening audit- en benchmarkconvenanten	Vlaams Energiebedrijf	
	Benchmark- en auditconvenanten		Evaluatie Sociale ODV	Wijziging EPB-regelgeving	
			Actieplan energie-efficiëntie	Omzetting 3 ^e elektriciteits- en gasrichtlijn	
			Actieplan bijna energieneutrale gebouwen	Decreet en besluit GS en WKK C	
			Actieplan EPC	REG-ODV	
			Actieplan micro-WKK's	Omzetting HE-richtlijn	
			Slimme meters/slimme netten	Besluit groene warmte	
	Watersector en waterbeleid		(Milieu) beleidsplanning	Talrijke adviesvragen verwacht	

1. Situering

1.1. Afbakening

Deze nota bevat het SERV-werkprogramma 2011. Het biedt inzicht in de projecten en activiteiten die de SERV in 2011 op het vlak van het **sociaal overleg** en in zijn functies als **strategische adviesraad** (SAR) wil verrichten.

De SERV functioneert volgens het SERV-decreet als **SAR** voor de beleidsdomeinen en beleidsvelden:

- “Diensten Algemeen Regeringsbeleid” (DAR),
- “Werk en Sociale Economie” (WSE),
- het beleidsveld Economie binnen het beleidsdomein “Economie, Wetenschap en Innovatie” (EWI),
- het beleidsveld Energie (sociaaleconomische dimensie) binnen het beleidsdomein “Leefmilieu, Natuur en Energie” (LNE)

Voor het beleidsdomein “Financiën en Begroting” is de SERV geen SAR, maar is de advisering over het begrotingsbeleid van de Vlaamse gemeenschap een expliciete **decretale opdracht** van de SERV.

Vanuit zijn **overlegfunctie** is de SERV er bovendien toe gehouden om met bijzondere aandacht voor de sociaaleconomische dimensie de overige beleidsdomeinen op te volgen. Het SERV-decreet verplicht de Vlaamse regering overigens om het advies van de SERV te vragen over

1° alle voorontwerpen van decreet die een sociaaleconomische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen betreffende de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20;

2° alle voorontwerpen van decreet houdende oprichting, afschaffing of wijziging van bevoegdheden van instellingen waarvan de opdracht een sociaaleconomische dimensie heeft en die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest of van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20;

3° alle voorontwerpen van wet of van koninklijk besluit die een sociaaleconomische dimensie hebben en waarvoor met toepassing van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het akkoord van de Vlaamse Regering is vereist.

De SERV verzorgt in het kader van zijn overlegfunctie tevens het secretariaat van het Vlaams Economisch Sociaal Overleg Comité (**VESOC**), het tripartiete overleg tussen werkgevers, werknemers en Vlaamse Regering, alsook de organisatie van de uitwisseling en samenwerking in de netwerken van sectorconsulenten.

Naast zijn functie als adviesraad en als overlegorgaan heeft de SERV nog **andere taken** en zijn er *binnen* de SERV verschillende instellingen gehuisvest waarop dit werkprogramma *géén* betrekking heeft. Het betreft met name:

- De opmaak van beroepscompetentieprofielen en -standaarden;
- ESF-piloot voor de aanpassing van de arbeidsorganisatie, voor opleiding werkenden en (in samenwerking met departement WSE) voor loopbaanontwikkeling
- Het onderzoek, in STV-Innovatie & Arbeid, rond innovatieve technologische en organisatorische ontwikkelingen in het bedrijfsleven;
- De facilitering van het Platform socio-economisch streekontwikkelingsbeleid van de sociaal-economische raden van de regio's (SERR) en regionaal sociaal-economische overlegcomités (RESOC);

- De organisatie van overleg- en uitwisselingsinitiatieven met sociale partners, sociaal-economische raden en overleginstanties in andere landen (internationale werking).

Bovendien hebben verschillende **autonome instellingen** een plaats *bij* de SERV waarop dit werkprogramma *evenmin* betrekking heeft.

- Commissie Diversiteit
- Sectorale Commissies (hout & bouw, metaal- en technologische industrie, textiel & confectionie, welzijns- & gezondheidszorg, toerisme, goederenvervoer)
- Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling
- Overlegplatform Vlaamse Arbeidsbemiddelingsbureaus
- Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds
- Begeleidingscommissie Pendelfonds
- Vlaamse Havencommissie
- Vlaamse Luchthavencommissie
- MORA
- SAR WGG

Ook *niet opgenomen* in dit werkprogramma zijn de specifieke taken en ondersteunende werkzaamheden van het SERV-Secretariaat zoals presentaties van adviezen voor beleidsmakers en op studiedagen en hoorzittingen, vertegenwoordiging van de SERV (bv. in de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, in stuurgroepen, hoge raden...), begeleiding van onderzoek van de Vlaamse overheid, netwerking, deelname aan workshops, volgen van opleidingen, opvolging van beleidsontwikkelingen en onderzoeksresultaten op de relevante niveaus (Vlaams, Europees, federaal, lokaal...), evaluaties van de samenwerking met andere instanties, de optimalisering van de interne werking enz.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de beschikbare middelen over de voormelde taken en instellingen binnen en bij de SERV uitgedrukt in effectief beschikbare VTE op 1/1/2011. Voorliggend werkprogramma slaat op het grijs gearceerde deel. Om de link te verduidelijken met de andere taken en instanties die binnen en bij de SERV functioneren, zijn de relevante hoofdaccenten in de werkprogramma's van die andere geledingen van de SERV opgenomen als **bijlage 2**.

Afdeling / taak	Aantal VTE	%
SERV - studiedienst	11,5	16%
SAR DAR		
SAR WSE		
SAR Economie		
SAR energie		
financiën en begroting		
sociaal-econ overleg		
VESOC		
netwerken sectorconsulenten		
internationale werking		
Commissie Diversiteit		
sectorale commissies		
ESF		
pendelfonds		
STV-Innovatie & Arbeid	13,6	19%
beroepscompetentieprofielen en -standaarden	8,3	12%
arbeidsbemiddeling	2,8	4%
Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling		
Overlegplatform Vlaamse Arbeidsbemiddelingsbureaus		
Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds		
MORA	5	7%
SAR WGG	3	4%
Vlaamse havencommissie	2	3%
Vlaamse luchthavencommissie	0	0%
ondersteunende diensten	23,3	32%
personeel en financiën	4	
informatica	2	
communicatiedienst	3,7	
informatiecentrum	2,5	
administratieve en logistieke ondersteuning	11,1	
Leidend ambtenaren	2	3%
totaal	71,5	100%

1.2. Uitgangspunten

Overleg met de Vlaamse regering en het Vlaams parlement

In het SERV decreet is voorzien dat de SERV jaarlijks, voor de aanvang van het werkjaar, een overleg met de Vlaamse Regering heeft over zijn werkprogramma. In de memorie van toelichting is verduidelijkt dat dit in de context van VESOC zal gebeuren. Bijgevolg kan het voorliggende werkprogramma nog worden bijgestuurd in functie van de resultaten van die bespreking. De SERV is vragende partij om ook met het Vlaams parlement een overleg over het SERV-werkprogramma te hebben zodat er een goed samenspel kan zijn tussen de programmatie van de SERV en die van het parlement.

Afgestemd op beleidsagenda en andere werkprogramma's

Een centraal vertrekpunt voor het werkprogramma 2011 van de SERV blijft het Pact 2020. Daarnaast heeft de SERV getracht om te anticiperen op het overleg met de Vlaamse regering door het werkprogramma 2011 ook zoveel mogelijk af te stemmen op de informatie die is opgenomen in de beleidsbrieven 2011 en in de regelgevingsagenda's bij die beleidsbrieven.

De SERV rekent erop dat de nieuwe vorm van samenwerking tussen regering en strategische adviesraden door hen - conform de engagementen in het pact 2020 en de intenties in de beleidsnota's - vroeger en intenser bij de beleidsontwikkeling te betrekken, onder andere door de opmaak van zgn. conceptnota's/groenboeken, in 2011 verder wordt versterkt.

Het voorliggende werkprogramma moet bovendien in relatie worden gezien tot wat er binnen de SERV in brede zin aan initiatieven wordt gepland (zie **bijlage 2** voor het overzicht van de relevante hoofddaccenten in de werkprogramma's van de andere geledingen binnen en bij de SERV).

Continuïteit

Het werkprogramma 2011 bouwt voort op het werkprogramma 2010. Er zijn immers een aantal initiatieven die doorlopen in 2011 of die nog niet konden worden aangevat. Het werkprogramma 2011 omvat daardoor zowel nieuwe initiatieven als lopende en reeds eerder geplande activiteiten.

Rollend

Net zoals eerdere werkprogramma's, is het werkprogramma 2011 rollend van aard. Dat betekent dat er onderwerpen kunnen worden toegevoegd of van het werkprogramma worden geschrapt wanneer zich nieuwe ontwikkelingen voordoen of wanneer de SERV niet voorziene adviesaanvragen ontvangt. Dat geldt in het bijzonder voor de implicaties van de staats-hervorming die op federaal niveau onderhandeld wordt.

De realisatiegraad zal ook afhangen van de onderlinge verstandhouding tussen de sociale partners in de concrete dossiers en van de beschikbare middelen en tijd in relatie tot andere taken. Daarom zal de SERV in de loop van 2011 een actualisering van zijn werkprogramma voorbereiden. De thema's in dit werkprogramma die voor het najaar van 2011 zijn gepland, zijn dus indicatief en kunnen nog wijzigen.

Flexibel

Ook in de uitvoering van het werkprogramma zelf wil de SERV flexibel zijn. In het werkprogramma werd vermeden om de onderwerpen, aanpak en timing al te gedetailleerd vast te leggen, teneinde de nodige flexibiliteit in de uitvoering en de afstemming op de beleidsontwikkelingen te garanderen. Zij worden geconcretiseerd op het moment dat de onderwerpen daadwerkelijk worden opgestart.

Proactief en selectief

De raad bepaalt zelf welke onderwerpen in zijn werkprogramma worden opgenomen en focust daarbij op dossiers en adviezen 'die er echt toe doen'. De SERV gaat dus niet op elke adviesvraag in, maar adviseert selectief met het oog op een grote beleidsimpact door goed onderbouwde adviezen en meer eigen studies en aanbevelingen. Daartoe gebruikt de SERV een aantal criteria die de oriëntatie op belangrijke sociaal-economisch dossiers en strategische discussies verzekeren, waarbij tevens recht wordt gedaan aan de brede taakstelling van de SERV.

De opdeling in het werkprogramma van dossiers in B vs. A of C-adviezen¹ is gebaseerd op de huidige inschatting ervan en op de informatie opgenomen in de regelgevingsagenda's bij de beleidsbrieven 2011. In veel gevallen zal de concrete adviesvraag moeten worden afgewacht om een meer gefundeerd oordeel te vellen. Finaal bepaalt het Dagelijks Bestuur van de SERV op het moment van de adviesaanvraag of die al dan niet in behandeling wordt genomen.

Relatie met andere strategische adviesraden

Voor elk onderwerp zal worden nagegaan of er overlapping is met het werkterrein van strategische adviesraden. Voor die onderwerpen zal bij de verdere concretisering worden bekeken in welke mate samenwerking wenselijk is. Ook dit wordt bepaald op het moment dat dossiers daadwerkelijk worden opgestart.

Ook bij de uiteindelijke keuze om al dan niet te adviseren over een dossier (cf. supra), en zo ja onder welke vorm, speelt de verhouding ten opzichte van andere adviesraden een rol.

Timing

De opgenomen *timing* is nog ruw en wordt – net zoals de andere aspecten zoals bijvoorbeeld de eventuele samenwerking met andere raden – nader geconcretiseerd in afzonderlijke nota's die ter goedkeuring aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd bij de daadwerkelijke opstart van een onderwerp.

¹ *A-dossiers* zijn dossiers waarover de SERV beslist niet te adviseren. *B-dossiers* zijn dossiers die beantwoorden aan de selectiecriteria die binnen de raad worden gehanteerd en waarover de SERV dus een advies uitbrengt. *C-dossiers* zijn dossiers die niet of niet volledig beantwoorden aan de selectiecriteria, maar waarvan één of meer sociale partners menen dat een SERV-advies wenselijk is en de andere sociale partners ermee akkoord gaan. De rol van het SERV-secretariaat is hier in principe beperkt tot het verwerken van de input van de sociale partners en het zoeken naar een consensus.

1.3. Opbouw van het werkprogramma

Onderwerpen

Het werkprogramma bevat de *onderwerpen* waarrond de SERV in 2011 zal werken. De onderwerpen opgenomen in het werkprogramma zijn ofwel eigen initiatieven ofwel adviesvragen.

Twee grote delen

Het werkprogramma 2011 bevat twee grote delen: een deel dat expliciet gericht is op speerpunten in 2010 en een deel dat opgebouwd is rond initiatieven, lopende dossiers en verwachte adviesvragen binnen de thematische SERV-clusters en werkgroepen. Uiteraard is er overlap of wisselwerking tussen beide delen.

SERV-clusters en werkgroepen

Het werkprogramma 2011 is opgebouwd is rond initiatieven, lopende dossiers en verwachte adviesvragen binnen de thematische SERV-clusters en werkgroepen. Die *SERV-clusters en subclusters* zijn min of meer permanente thema's die de werking van de SERV op langere termijn bepalen en waarrond de SERV naar buitenuit wil herkend en erkend worden (zie onderstaande tabel). *SERV-werkgroepen* bestaan uit deskundigen van de sociale partners en worden door het Dagelijks Bestuur van de SERV belast met de voorbereiding van adviezen en eigen initiatieven die zich op het werkterrein van die werkgroep bevinden. Werkgroepen kunnen vast of ad hoc zijn (zie onderstaand overzicht). Daarnaast zijn er ook de *VESOC-werkgroepen* waarvan de SERV het Secretariaat waarneemt.

SERV-clusters en subclusters

Arbeidsmarktbeleid	Economie en economisch omgevingsbeleid	Begroting en financiering	Regulering en marktordering
Arbeidsmarkt	Economische conjunctuur en structuur: productie, bestedingen en inkomen	Begroting en collectieve uitgaven	Governance - beter bestuur - betere regelgeving
Arbeidsomstandigheden - werkbaarheid	Ondernemerschap, internationaal ondernemen en investeringsklimaat	Financiering gewesten en gemeenschappen	Marktregulering, prijsregulering, mededingingsbeleid en consumentenbeleid
Arbeidsparticipatie - activering aanbodzijde	Innovatie, onderzoek en ontwikkeling	Fiscaliteit	Sociaal-economische impact sectorbeleid en -wetgeving o.a. milieu, energie, ruimtelijke ordening...
Evenredige arbeidsdeelname en diversiteit	Economisch ondersteuningsbeleid	Alternatieve financiering (fondsen, heffingen, TPF, PPS ...)	
Vorming, competentieontwikkeling en competentie management	Ruimtelijk-economisch beleid		
Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt	Infrastructuur (transport, telecom, energie, water...)		
Arbeidsmigratie	Regionale economie		
Subregionaal sociaaleconomisch beleid en streekoverleg			
Sociale Economie			
Armoede en sociale ongelijkheid, gelijke kansen			
Langetermijnbeleid en -strategieën / duurzame ontwikkeling			
Internationale werking			

Vaste SERV-werkgroepen

<i>Overkoepelend</i>			
<i>Wergroep algemeen beleid/Wergroep Coördinatie</i>			
<i>Wergroep Europa/internationaal</i>			
<i>Arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid</i>	<i>Economie en economisch omgevingsbeleid</i>	<i>Begroting en financiering</i>	<i>Regulering en marktordening</i>
Wergroep arbeidsmarkt	Wergroep economie	Wergroep begroting	Wergroep Overheid/Regulering
Wergroep onderwijs	Wergroep innovatie	Wergroep fiscaliteit	Wergroep Energie en Milieu
Wergroep Social profit	Wergroep soc-econ streekoverleg		Wergroep ruimtelijke ordening en wonen
Wergroep armoede			Wergroep Media

2. Speerpuntdossiers

Net zoals in het werkprogramma 2010, zijn in het werkprogramma voor de eerste jaarhelft van 2010 enkele speerpuntdossiers opgenomen. Het gaat om belangrijke dossiers die passen binnen de kernthema's van de SERV en die op eigen initiatief worden uitgewerkt. Ze worden hierna overlopen.

Alternatieven jobkorting

In 2012 zullen er weer structurele middelen beschikbaar zijn die inkomensgerelateerd besteed kunnen worden aan activering (middelen worden ingezet voor de lage inkomensgroepen in het kader van activering).

De sociale partners hebben zich geëngageerd om, vertrekkend van de scope die bepaald werd op VESOC-overleg, concrete voorstellen te formuleren.

Nadien volgt in VESOC-verband overleg met de overheid over deze voorstellen.

Doorgroei van ondernemingen

In 2011 wordt opvolging gegeven aan de weerslag van de Ronde Tafelgesprekken met ondernemingen over de doorgroei van ondernemingen met behoud van het beslissingscentrum in Vlaanderen. De doelstelling is tweevoudig :

- a) Een krachtig signaal geven dat deze problematiek Vlaanderen sterk aanbelangt en de politieke middelen sensibiliseren.

Het vertrekpunt is de opmaak van een analyse waarin de thematiek van doorgroei van ondernemingen met behoud van beslissingscentrum in Vlaanderen in kaart wordt gebracht. Ondermeer zal aandacht besteed worden aan de vraag over welke autonomie, actieradius Vlaamse vestigingen van multinationale ondernemingen in Vlaanderen beschikken. Ook de motieven van Vlaamse ondernemingen om al dan niet in eigen beheer door te groeien zijn in dit kader van groot belang.

- b) Het signaleren en voorstellen van remedies

Het is niet de bedoeling opnieuw het generiek verhaal te brengen van een optimaal investeringsklimaat dat gerealiseerd moet worden via een efficiënt flankerend beleid. De SERV heeft in 2010 hierop reeds sterk ingezoomd (cf. advies van 15 september 2010 over het flankerend beleid).

Daarentegen zal de focus liggen op de concrete vraag hoe Vlaamse ondernemingen in hun doorgroei, ook internationaal, kunnen gestimuleerd, gefaciliteerd en ondersteund worden zonder daarbij hun beslissingsmacht af te staan. Aandacht zal ondermeer besteed worden aan :

- Vlaamse kapitaalverschaffing en kredietverlening;
- het belang van netwerking. In dit kader kan nagegaan worden in welke mate aanbevelingen kunnen gekoppeld worden aan het onderzoeksproject van de Stichting Innovatie & Arbeid over KMO's en de samenwerkingsproblematiek (zie 2.3);
- de inzet van het bestaande en het nieuwe instrumentarium in functie van de finaliteit 'verankering'. Dit kunnen kapitaalinstrumenten zijn, maar ook economische en innovatieondersteuningsinstrumenten.

- TINA-fonds. Dit fonds kan in elk van de drie bovenstaande punten ondergebracht worden. Door financiële ondersteuning van consortia, getrokken door een leading company, die strategische transformatieprojecten op poten zetten, bevordert het TINA-instrument tevens de netwerking die van fundamenteel belang kan zijn én voor het aantrekken van nieuwe ondernemingen én voor de verankering van Vlaamse beslissingsmacht. Een vergelijking met buitenlandse voorbeelden kan relevante informatie opleveren over een optimale werking van het TINA-fonds.

Begrotingsadvies en evaluatierapport

Speerpunt dossiers, cf. supra

De geplande werkzaamheden rond begroting betreffen de uitvoering van de jaarlijkse activiteiten:

- afwerking van het evaluatierapport begroting 2011 (dagelijks bestuur en raad van januari 2010);
- voorbereiding en afwerking van het begrotingsadvies 2011 (dagelijks bestuur en raad van juli 2011) en
- voorbereiding van het evaluatierapport begroting 2012 (werkzaamheden werkgroep december 2011).

Het gaat om eenzelfde stramien als de voorgaande jaren.

In het *begrotingsadvies* van juli 2010 werd de grondslag gelegd voor het structureel begrotingsbeleid. In het begrotingsadvies van juli 2011 (over de begroting 2012) zal de SERV een concreet voorstel doen van structurele begrotingsnormering voor de komende jaren van de legislatuur en de budgettaire gevolgen ervan in kaart brengen.

In januari 2011 zal de SERV zijn traditionele *evaluatierapport* naar buiten brengen. Dit evaluatierapport zal in eerste instantie nagaan in welke mate het gevolgde begrotingsbeleid in 2012 overeenstemt met het advies dat de SERV in juli zal uitbrengen. Daarnaast zal het evaluatierapport een eerste terugblik omvatten op de manier waarop de huidige regering de moeilijke budgettaire situatie van het begin van de legislatuur heeft kunnen omzetten naar een begrotingsevenwicht. De beleidskeuzes die hiervoor gemaakt werden vanaf eind 2009 (laatste begrotingscontrole 2009) tot en met de initiële begroting 2012 zullen in dit advies samen beschouwd en geanalyseerd worden.

Rapport en evaluatie hernieuwbare energiebeleid

In het WIP is voorzien dat werk zal worden gemaakt van het optimaliseren van het regelgevend kader voor REG-investeringen en investeringen in hernieuwbare energie, en specifiek van het groenestroom- en WKK-ondersteuningsmechanisme.

De SERV werkte de voorbije maanden aan een evaluatie van het hernieuwbare energiebeleid om de effectiviteit en de efficiëntie ervan substantieel te verhogen. Het onderzoek focuste aanvankelijk op de optimalisatie van het groenestroom- en WKK-ondersteuningsmechanisme en op de ontwikkeling van een ondersteuningsmechanisme voor groene warmte. Daarbij werd gezocht naar een mechanisme dat maximale zekerheid kan geven aan investeerders, de maatschappelijke kost tot een minimum kan beperken en kan bijdragen aan de realisatie van sociaal-economische bonuseffecten, zoals economische vernieuwing (vergroening van de economie en de creatie van de daarbij horende groene jobs), positieve verdelingseffecten en innovatiebevordering.

De scope van het onderzoek werd echter gaandeweg substantieel verbreed, waardoor momenteel het volledige hernieuwbare energiebeleid wordt bekeken, met zijn talrijke linken naar

andere beleidsdomeinen. De prioriteit begin 2011 gaat naar de afwerking van het rapport en naar de organisatie van het maatschappelijk overleg daarover.

3. Overkoepelende werking

3.1. Opvolging van het Pact 2020

De studiedienst van de Vlaamse regering werd belast met de uitwerking van een monitoring-systeem waarmee de uitvoering van de Pact 2020-doelstellingen gevolgd kan worden. Voor de sociale partners is het essentieel dat zij niet enkel in kennis worden gesteld van de periodieke rapportering over de uitvoering van de Pact 2020-afspraken, maar dat zij binnen het VESOC de voortgang van het Pact 2020 kunnen bespreken. Daartoe stellen zij voor dat de rapportering over de uitvoering en de opvolging van het Pact 2020 een vast halfjaarlijks agendapunt op VESOC wordt.

3.2. SERA: vergroening van de economie

In 2011 zal verder invulling worden gegeven aan SERA dat in het teken staat van de vergroening van de economie. Dit gebeurt op basis van concrete cases, aangebracht door de organisaties.

3.3. Evaluatie Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek

2011 is het laatste erkenningsjaar van de tweede generatie Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek. Met het oog op het einde van deze generatie en op de verschillende toekomstperspectieven betreffende beleidsrelevant onderzoek worden zowel de verschillende steunpunten als het steunpuntenprogramma zelf geëvalueerd. Twee aandachtspunten hieromtrent zijn:

- Een betere informatiedoorstroming naar de sociale partners toe over de werkzaamheden en onderzoeksactiviteiten van de steunpunten;
- De tijdige insteek van onderzoeksvragen van de sociale partners in het jaarprogramma van de steunpunten.

De SERV zal uit eigen beweging een advies uitbrengen dat opgehangen wordt aan deze aandachtspunten.

3.4. Duurzame ontwikkeling

Vanuit zijn bevoegdheid als SAR voor het beleidsdomein DAR, is de SERV tevens bevoegd voor de advisering over het thema duurzame ontwikkeling. Ook voordien werkte de SERV echter al rond dit thema. In 2010 adviseerde de SERV over de actualisatie van de Vlaamse

Strategie voor Duurzame Ontwikkeling. De SERV zal de verdere ontwikkeling en uitvoering van deze strategie van nabij opvolgen.

3.5. Europese dossiers

De SERV volgt in het kader van zijn thematische werking (zie verder) de Europese agenda op.

4. Cluster arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid

Onder de cluster arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid vallen de werkzaamheden van de werkgroep arbeidsmarktbeleid en de werkgroep onderwijs. Verder is de SERV verantwoordelijk voor het verticaal overleg, binnen het beleidsveld werk en sociale economie, rond armoede².

4.1. Arbeidsmarktbeleid en aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt

Alternatieven jobkorting

Speerpunt dossier, cf. supra

Uitvoering lopende agenda

Lopend

Volgende thema's zijn momenteel lopende en zullen ook in 2011 nog op de agenda staan van de sociale partners, en dus ook van de SERV.

- **Stimuli opleidingen, het stelsel van de opleidingscheques.** Op 1 augustus 2010 werd de regelgeving met betrekking tot de opleidingscheques aangepast. De Vlaamse minister van Werk gaf aan dat dit een tijdelijke ingreep was. In het informeel VESOC van 13 september 2010 werd de SERV gevraagd een voorstel uit te werken voor een definitieve oplossing, zich hiervoor baserend op het SERV-advies 'Krijtlijnen voor de hervorming van het stelsel van de opleidingscheques' van 9 juni 2010. In het kader van deze werkzaamheden maakte de SERV in december 2010 een vijftal vragen over aan het beleid. Op basis van de verkregen antwoorden zal de SERV in het voorjaar van 2011 een definitief voorstel formuleren.
- **Loopbaanbegeleiding.** In het kader van de uitvoering van het Werkgelegenheidsakkoord (WIP) werkt de SERV momenteel aan een blauwdruk voor de toekomstige organisatie van de loopbaanbegeleiding in Vlaanderen. Deze werkzaamheden zullen ook nog in 2011 verder lopen.
- **Sectorconvenanten.** De sectorconvenants 2010 – 2011 zijn midden 2010 onderhandeld volgens een geheel nieuw stramien dat meer focust op sectorale visie en prioriteiten met betrekking tot de drie decretale thema's. In 2011 moet deze nieuwe manier van werken worden geëvalueerd en mogelijke bijstellingen voor de generatie 2011-2012 worden vastgelegd. In 2011 worden 12 netwerkbijeenkomsten voorzien, alsook ad hoc werkgroepen onder andere rond een gemeenschappelijk diversiteitsproject (sensibiliseringscampagne).

Nieuwe eigen initiatieven

Betreffende volgende thema's wenst de SERV zelf initiatief te nemen:

- **Opstarten gesprekken ivm werkbaarheidsakkoord.**
1ste helft 2011

² Er is tevens een sterke wisselwerking met de werking van de commissie Diversiteit en de netwerken sectorconsulenten.

Werkbaarheid vormt een van de thema's van het Pact 2020. De minister van Werk vraagt in de beleidsnota aan sociale partners om een werkbaarheidsakkoord af te sluiten en herhaalt die vraag in de beleidsbrief Werk 2011. Momenteel is de werkgroep arbeidsmarkt de laatste hand aan het leggen aan een ontwerpadvies mbt werkbaarheid en zelfstandige ondernemers. Nadien wordt eenzelfde oefening gemaakt voor de loontrekkenden. Beiden teksten kunnen dan fungeren als de contouren van een mogelijk werkbaarheidsakkoord.

- **Competentieagenda**

1ste helft 2011

De Competentieagenda 2010 loopt eind dit jaar af. Sociale partners zijn vragende partij voor een nieuwe competentieagenda. Begin 2011 zullen sociale partners, ter initiatie van het proces, aan het beleid aangeven welke thema's (arbeidsmarkt en aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt) aan bod dienen te komen in een vernieuwde competentieagenda.

- **Hervorming tewerkstellingsmaatregelen en uitbouw van Vlaams doelgroepenbeleid**

2de helft 2011

Dit thema stond reeds op het programma voor 2010 maar de ontwikkelingen op federale niveau zorgden voor een onduidelijk kader. Sociale partners wensen dit terug proactief op te nemen in het voorjaar 2011, ook indien er op het federale niveau geen vordering is gemaakt. Bedoeling is om eerste krijtlijnen uit te tekenen waarbij ook het principe van loopbaanrugzakje wordt meegenomen.

- **Rol van de sociale partners binnen onderwijs**

1e helft 2011

In de tweede helft van 2010 zou er een discussie worden gevoerd over de inbreng van sectorale en interprofessionele sociale partners in onderwijs, op verschillende onderwijsniveaus. Dit naar aanleiding van het OESO rapport "*Learning for jobs*". Deze gedachtewisseling wordt terug opgenomen in het jaarprogramma 2011 aangezien de resultaten van het rapport op een conferentie worden voorgesteld. Daarin zal de rol van sociale partners in onderwijs aan bod komen (met vertegenwoordiging van de SERV - voorzitter in het plenair luik).

- **Werkplekieren**

1° helft 2011

Werkplekieren, waaronder stages, is binnen het domein onderwijs (en leven lang leren) één van de belangrijkste thema's voor sociale partners. De werkgroep wenst een aanbeveling uit te brengen die het begrip moet uitklaren alsook een aantal voorstellen doet op vlak van (het bevorderen van) kwaliteit van werkplekieren.

Adviesvragen

De SERV verwacht in de loop van 2011 omtrent volgende thema's/initiatieven een adviesvraag te ontvangen:

- **Werkervaring**

SERV heeft in 2010 advies uitgebracht over de aanbevelingen geformuleerd in een VIONA-onderzoek. Bedoeling is dat er in 2011 een voorstel komt tot aanpassing van de regelgeving Werkervaring en dat de SERV hieromtrent om advies gevraagd wordt.

- **Geïntegreerd kader arbeidszorg**

Het beleid geeft in de beleidsbrief Werk 2010 aan te streven naar een geïntegreerd beleidskader arbeidszorg. De commissie Diversiteit werkt momenteel proactief aan een ad-

vies op eigen initiatief. De SERV wenst een advies uit te brengen over een conceptnota van het beleid.

- **Arbeidsbemiddeling**

In uitvoering van de nieuwe Vlaamse regelgeving arbeidsbemiddeling zal de Serv nog om advies gevraagd worden over een aantal aspecten zoals de na te leven gedragscode; de tekst houdende de rechten van werknemers en werkgevers en een uit te werken klachtenprocedure. In de Adviescommissie uitzendactiviteiten zullen op korte termijn een aantal concrete afspraken gemaakt worden met het oog op de operationalisering van de nieuwe regeling.

- **Decreet maatwerken**

De beleidsbrief sociale economie 2011 kondigt een voorontwerp van decreet maatwerken aan tegen 2011. De SERV wenst om advies gevraagd te worden over het voorontwerp

- **Lokale Diensteneconomie (LDE)**

De SERV bracht in 2010, op vraag van de Vlaamse minister van Sociale Economie een advies uit over welke aspecten van de regelgeving LDE geoptimaliseerd moeten worden. De regelgevingsagenda voorziet een wijziging van het decreet in de loop van 2011.

- **Ondersteuningsinstrumenten sociale economie.**

De regelgevingsagenda voorziet een wijziging van het decreet ondersteuning van de sociale economie in de loop van 2011.

- **Discussienota participatie leven lang leren**

De beleidsbrief Onderwijs maakt melding van een evaluatie van het decreet volwassenonderwijs, van het vormgeven van een geïntegreerd EVC – beleid en van een actieplan afstandsleren. Omtrent deze thema's wenst de minister een discussienota en een conceptnota uit te werken. De SERV wil graag advies uitbrengen over die nota's m.b.t. participatie leven lang leren.

- **Hervorming Secundair Onderwijs**

Begin 2011 brengt de SERV een advies uit over de Oriëntatienota "*Mensen doen schitteren*". Eind 2011 zal de SERV om advies gevraagd worden over een conceptnota m.b.t. de hervorming van het secundair onderwijs.

VESOC en andere op te volgen thema's

Bijlage 1 bevat een overzicht van de thema's binnen arbeidsmarkt en onderwijs die, indien ze op de beleidsagenda komen, voorwerp van het tripartite VESOC-overleg uitmaken.

- Uitvoering Samen op de bres
 - VDAB aanpak 50+, uitvoering SERV-akkoord
 - Communicatiecampagne Toolbox
 - Andere aspecten van het akkoord
- Nieuwe Competentieagenda, opstarten gesprekken met het beleid na SERV insteek
- Groeipad sociale economie
- Relanceplan beschutte werkplaatsen
- Vlaams Actieplan bestrijding loopbaankloof mannen - vrouwen
- Ervaringsbewijzen
- Uitvoering Vlaamse Kwalificatiestructuur (o.a. referencing rapport VKS – EQF)
- Uitbouw Hoger Beroepsonderwijs
- Opvolging opmaak Beroepskolom
- Academisering hogeschoolopleidingen

- Leerlingenbegeleiding
- Screeningsinstrument geletterdheid

4.2. Armoedeoverleg en sociaal beleid

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014 (VAPA)

De uitvoering van het VAPA wordt permanent opgevolgd. Via het horizontaal permanent armoede overleg wordt informatie vergaard over de actiefiches (stappenplan, timing, budget, indicator, participatiewijze) bij de 194 doelstellingen van het VAPA, alsook de implementatie ervan. Deze informatie wordt op gezette tijden teruggekoppeld naar de SERV-werkgroep armoede. Indien leden van werkgroep armoede voorstellen formuleren voor een verder gevolg, wordt de opportuniteit hiervan ter deliberatie voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Gelijke kansen

In de regelgevingsagenda van de beleidsbrief Gelijke Kansen zijn twee adviesvragen aan de SERV opgenomen:

- Wijziging van het decreet houdende een kader inzake het gelijkekansen- en gelijkkebehandelingsbeleid.
- Samenwerkingsakkoord met de federale overheid en de andere deelstaten met betrekking tot de interfederalisering van het CGKR.

5. Cluster economie en economisch omgevingsbeleid

Onder de cluster economie en economisch omgevingsbeleid vallen de werkzaamheden van de SERV-werkgroepen economie en innovatie, de werkgroep sociaal-economisch streekoverleg en de werkgroep ruimtelijk-economisch beleid / ruimtelijke ordening

5.1. Economie en Innovatie

De SERV functioneert als strategische adviesraad voor het beleidsveld "economie". De beleidsnota "economie" stelt uitdrukkelijk dat de SERV regelmatig betrokken zal worden bij de vormgeving en de evaluatie van het beleid. Aangezien internationaal ondernemen (valt onder de SARiV) één van de belangrijke dimensies van ondernemen is, ligt het voor de hand dat de SERV ook deze beleidsmaterie blijft opvolgen.

Adviesvragen en eigen initiatieven

Doorgroei van ondernemingen

Speerpunt dossier, cf. supra.

Stand van zaken Investeringsplan en crisismaatregelen : gerichte selectie van maatregelen met het oog op concrete vragen in VESOC

De onderdelen van het Investeringsplan worden gericht onder de loep genomen om met kennis van zaken in VESOC concrete vragen te stellen over de stand van zaken terzake, zowel naar uitvoering als budgettaire (bv. de versnelling van de investeringsprojecten). Daarnaast zal ook gepeild worden naar de verdere planning van de betreffende onderdelen.

Eenzelfde oefening zal gebeuren ten aanzien van het herstelplan 'Herstel het vertrouwen', mede vanuit de invalshoek van de eventuele verlenging van de crisismaatregelen in 2011.

KMO's en de samenwerkingsproblematiek

De resultaten uit het 1ste en 2de rapport van het -onderzoeksproject van de de Stichting Innovatie & Arbeid worden door de Stichting toegelicht en vervolgens binnen de werkgroep besproken met het oog op het formuleren van beleidsaanbevelingen.

KMO's en de verlenging/verbreding van het steunbaar innovatietraject

Het SERV-advies over de visienota "Verlenging en verbreding van het steunbaar innovatietraject" vormt de basis voor verdere werkzaamheden rond dit thema. Meer concreet wordt nagegaan wat de beleidsmatige stand van zaken is met betrekking tot de in het SERV-advies voorgestelde trajectaanpassingen. Tevens worden best practices in het buitenland opgespoord voor steuntrajecten aan (technologische) projecten met een economische en maatschappelijke finaliteit. Beide onderdelen vormen de voedingsbodem voor een nota met eventuele aanbevelingen.

Analyse regionale en nationale rekeningen

Met de communicatiedienst wordt nagegaan hoe dit SERV-product efficiënter kan worden gecommuniceerd en gepromoot. Een informatieve nota over bestaande en noodzakelijk gemaakte regionale statistische gegevens enerzijds en mogelijke verbeteringen door nationale statistische diensten aan regionale gegevens anderzijds moet de SERV in staat stellen zich op te stellen als vragende partij in deze materie.

Op te volgen thema's

Industrieel beleid

De beleidsmatige vertaling van de SERV-adviezen over 'flankerend beleid voor een duurzame, vernieuwende industrie' en het 'Groenboek Nieuw Industrieel Beleid' in het op stapel staande witboek wordt opgevolgd.

Hieraan wordt tevens de toets van het witboek aan de Europese Flagship referentiedocumenten (industrieel beleid in een geglobaliseerde wereld en Innovatie-Unie) gekoppeld.

Het eventuele vervolg van de Staten-Generaal Industrie hoort ook in dit kader thuis.

Andere thema's

Andere thema's die verder worden opgevolgd, eventueel via adviesvraag vanwege de Vlaamse regering, zijn :

- Groen Investeringsfonds;
- Actieplan Ondernemen. De SERV wordt hierover om advies gevraagd;
- Ontwikkeling nieuwe steunregeling strategische ecologieprojecten;
- Nieuw Innovatiepact;
- Omzendbrieven Winkelnota;
- Internationaal Ondernemen;
- Preventief Bedrijfsbeleid;
- Kaderdecreet Ruimtelijke economie;
- Masterplan Groene Economie.

5.2. Ruimtelijk-economisch beleid en ruimtelijke ordening

Ook in 2011 wil de SERV een belangrijke partner blijven in het tot stand komen van een gedragen coherent en consistent ruimtelijk beleid, geconcretiseerd via onderstaande initiatieven.

'Grote' dossiers

Kaderdecreet ruimtelijke economie en grond- en pandenbeleidsplan

De SERV ondersteunt het pleidooi in de beleidsnota ruimtelijke ordening voor een sterk ruimtelijk-economisch beleid dat de mogelijkheid biedt om de economische attractiviteit van Vlaanderen te versterken en te behouden. In het WIP is terzake onder meer voorzien dat er kader wordt gecreëerd voor een activerend grondbeleid vanuit de overheid, het bijkomend stimuleren van Duurzaam Economisch Ruimtegebruik en het duurzamer beheer van bedrijfsterreinen. Een opportuniteit is het aangekondigde kaderdecreet ruimtelijke economie. Vanuit het partnerschapsmodel dat de SERV in het verleden heeft gepromoot, wenst de SERV van nabij betrokken te worden bij de uitwerking van dat kaderdecreet en bij het grond- en pandenbeleidsplan. De raad stelt dan ook voor dat hij in een vroege fase de gelegenheid krijgt om zich uit te spreken over de hoofdlijnen daarvan (de in de beleidsnota economie aangekondigde strategische visie), vooraleer die worden vertaald in concrete wetteksten.

Op korte termijn zal de SERV adviseren over de procesnota ruimtelijke economie en over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het grond- en pandendecreet.

Groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Naast de actualisatie en gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werkt de Vlaamse regering momenteel aan de voorbereiding van een grondige herziening in

de vorm van een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen' (BRV). De SERV waardeert dat daarvoor een participatief proces zal worden opgezet via de opmaak van een Groenboek en een Witboek. Reeds in de fase van de opmaak van het Groenboek is een participatief proces gepland, zij het op beperktere schaal. De SERV heeft hiervoor al een belangrijke insteek gegeven met zijn advies van 17 juni 2009 "overwegingen bij de uitdagingen voor het ruimtelijk beleid". De SERV rekt er dan ook op dat hij bij de opmaak van het Groenboek en het Witboek intensief zal worden betrokken.

Opvolging en advisering

In het kader van het beleid ruimtelijke ordening zal de SERV – vanuit zijn sociaaleconomische overlegfunctie – een aantal andere werkzaamheden binnen de Vlaamse regering van nabij opvolgen om daarover tijdig te kunnen adviseren. Het betreft met name:

- de aanpassingen en vereenvoudiging van de Vlaamse Codex voor Ruimtelijke Ordening in de richting van een minder gedetailleerd kaderdecreet dat met uitvoeringsbesluiten wordt verfijnd.
- de herziening van het beleidskader inzake brownfieldconvenanten (visienota in opmaak).

5.3. Sociaal-economisch streekoverleg

Vanuit het gegeven dat het streekbeleid ook het Vlaamse niveau aanbelangt en de sociaaleconomische ontwikkeling van Vlaanderen mee invult, is een sterk engagement vereist van alle betrokken bestuurlijke niveaus. Zowel in het kader van het anticrisisbeleid als van de transitie naar een nieuwe economie kunnen de subregionale actoren een concrete rol spelen in hun regio op het vlak van het stimuleren van ondernemerschap, het creëren van werkgelegenheid of het definiëren van cruciale projecten.

In de beleidsnota's "economie" en "algemeen regeringsbeleid" wordt aan de RESOC's hierin een verantwoordelijke rol toebedeeld. De SERV is altijd een groot voorstander geweest van de activering en revitalisering van het **sociaaleconomisch streekoverleg** in de sociaaleconomische ontwikkeling van Vlaanderen en zal dan ook de nodige initiatieven nemen om dit verder te ondersteunen en de discussie in het kader van de interne Vlaamse staatshervorming terzake op te volgen.

6. Cluster Begroting en Financiering

Onder de cluster begroting en financiering vallen de werkzaamheden van de werkgroep begroting en de werkgroep fiscaliteit.

6.1. Begroting

Begrotingsadvies en evaluatierapport

Speerpuntdossiers, cf. supra

Overige werkzaamheden

Voor zover er in de loop van 2011 duidelijkheid ontstaat over een volgende fase van de staatshervorming zal het secretariaat hieraan de nodige tijd besteden om de budgettaire consequenties voor Vlaanderen op korte en (middel)lange termijn te kunnen inschatten.

Een laatste aandachtspunt met betrekking tot het begrotingsbeleid betreft de participaties en deelnemingen die de Vlaamse regering de laatste jaren genomen heeft. Gezien het toenemend belang zal het secretariaat de ontwikkelingen op dit vlak opvolgen (onder meer het jaarlijks evaluatierapport dat in het voorjaar in het Parlement zal worden neergelegd) en eventueel bijkomend onderzoek verrichten om de sociaaleconomische impact ervan zo goed mogelijk te duiden. Hierbij kan ook verwezen worden naar de werkzaamheden van de SERV cluster Economie inzake het doorgroeien van ondernemingen.

6.2. Fiscaliteit

Inzake fiscaliteit worden er in 2011 geen eigen initiatieven gepland. De nadruk zal meer liggen op het opvolgen van de ontwikkelingen die zich voordien op niveau van de Vlaamse overheid.

Geplande ontwikkelingen Fiscaliteit

- *Studiecommissie gewestbelastingen*
De studiecommissie is een groep van experts fiscaliteit die in opdracht van het Vlaams Parlement onderzoek doet naar de eliminatie van onderbenutte vrijstellingen en potentiële discriminaties. De eerste resultaten worden begin 2011 verwacht. Decretale aanpassingen worden gepland vanaf medio 2011.
- *Evaluatie van artikel 60bis, Wetboek Successierechten*
In 2009 werd de tewerkstellingsvoorwaarde voor de vrijstelling van successierechten bij vennootschappen tijdelijk opgeschort. In 2011 levert Hogeschool Gent hierover een studie op, waarna de maatregel door de Vlaamse regering verder zal worden geëvalueerd.
- *Huiskorting*
De Vlaamse regering wil het kadastraal inkomen verlaten als basis voor het klein beschrijf en in de plaats daarvan een huiskorting invoeren. Het steunpunt Fiscaliteit en Begroting levert in 2011 een studie op met concrete scenario's. Nadien bekijkt de Vlaamse regering op welke manier de resultaten kunnen worden geïmplementeerd.

7. Cluster regulering en marktordening

Onder de cluster regulering en marktordening vallen de activiteiten van de werkgroep overheid en de werkgroep energie en milieu.

7.1. Governance - beter bestuur - betere regelgeving

Advies groenboeken/witboeken

Naar aanleiding van de bespreking in het parlement van het groenboek interne staatshervorming, bleek er nood te zijn aan een duidelijkere afbakening van het doel, de inhoud en de te volgen werkwijze van “groenboeken”, “witboeken”, “conceptnota’s” en “pre RIA’s”. In de parlementaire commissie werd expliciet de vraag gesteld of de SERV een vrijwillig advies zou kunnen geven over het instrument groenboek/witboek, over de terminologie, de inhoud en betekenis van groenboek/witboek, over de te zetten procedurele stappen en stappen inzake consultatie... De SERV zal op dit verzoek ingaan en daarover een advies formuleren aan het Vlaams Parlement.

Effectiviteit en efficiëntie van handhaving en inspecties

De SERV heeft in 2010 naar aanleiding van een vraag van de VHRM aangekondigd advies uit te brengen met het oog op de versterking van de effectiviteit en efficiëntie van de milieuhandhaving en milieu-inspecties. Voor zover de SERV op die vraag zal kunnen ingaan (afhankelijk van de ruimte die ingenomen wordt door andere prioriteiten), zal de SERV deze vraag wellicht breder bekijken, dus ruimer dan de milieuhandhaving. In elk geval wordt samen met de VHRM een evenement voorbereid rond het gebruik van risico-analyse bij de ‘targeting’ van inspecties.

Opvolging en advies

Verder zal de SERV onderstaande thema’s waarover de SERV recent adviezen uitbracht van nabij blijven opvolgen zodat tijdig kan worden beoordeeld of een initiatief vanuit de SERV aangewezen is. In een aantal gevallen zal de SERV overigens om advies moeten worden gevraagd naar aanleiding van de concrete wijzigingen aan de regelgeving die worden voorbereid:

- Het dossier versnelling investeringen
- Het dossier interne staatshervorming
- Het meerjarenprogramma slagkrachtige overheid
- Het aangekondigde nieuwe beleidskader voor betere regelgeving (adviesvraag)
- De actieplannen administratieve vereenvoudiging
- De uitvoering van het Interinstitutioneel Akkoord over RIA tussen de Vlaamse regering, het Vlaams Parlement, de SERV en de Strategische adviesraden (IIA-RIA). In uitvoering daarvan wordt een technisch groep opgericht, waarvan ook de SERV deel uitmaakt.

7.2. Marktregulering, mededigingsbeleid en consumentenbeleid

Analyse reguleringsinstanties en economische toezichthouders

In opvolging van het interne SERV-rapport over marktregulering, van de SERV-studie over de waterprijs, en van het rapport over het hernieuwbare energiebeleid, plant de SERV een advies over de structuur, taken en werking van reguleringsinstanties en economisch toezichthouders. De bedoeling is om vanuit een horizontaal perspectief (“governance”) de werking van reguleringsinstanties te bekijken.

7.3. Energie

Rapport en evaluatie hernieuwbare energiebeleid

Speerpunt dossier, cf. supra

Slimme meters/slimme netten

Een van de doelstellingen van het Pact 2020 is om het elektriciteitsnet tegen 2020 om te vormen tot een internationaal goed geïnterconnecteerd en slim net waarop decentrale productie-eenheden en nieuwe toepassingen kunnen worden gekoppeld. In 2010 werd door de VREG een beleidsplatform 'slimme netten' opgericht. Doel van dat beleidsplatform is bijdragen aan kennisopbouw en -deling, het overzicht houden op de verschillende initiatieven en die onderling coördineren. Dat moet bijdragen tot de advisering van het beleid over de invoering van slimme meters en de verdere ombouw van de elektriciteitsnetten naar slimme netten. De problematiek stelt niet enkel technische uitdagingen, maar omvat ook tal van sociale en economische aspecten die belangrijk zijn, waaronder visieontwikkeling over de toekomstige uitbouw, organisatie en beheer van de elektriciteitsnetten of de impact van de slimme meters op de marktwerking en de consumenten. De SERV zal daarom – in nauw overleg met de VREG – de debatten van nabij opvolgen en zijn visie terzake bekend maken.

Benchmarking- en auditconvenant

Voor de stimulering van energie-efficiëntieverbeteringen in ondernemingen zijn vandaag het benchmarking- en auditconvenant belangrijke instrumenten. In het benchmarkingconvenant verbonden meer dan 180 vestigingen zich tot het bereiken en handhaven van de wereldtop op gebied van energie-efficiëntie, ten laatste in 2012. Tot de uitvoering van het auditconvenant verbonden zich meer dan 220 vestigingen. Het benchmarking- en auditconvenant lopen af eind 2012 resp. 2013. In 2011 zal de discussie worden gevoerd over de verder zetting van deze energiebeleidsovereenkomsten. Dit zou tegen 2011 moeten leiden tot een nieuwe convenanttekst die vervolgens in 2012 voor ondertekening aan de bedrijven worden voorgelegd. Ook hierover zal de SERV op eigen initiatief zijn visie terzake bekend maken.

Adviesvragen

Voor energie wordt begin 2011 en daarna een hele reeks belangrijke adviesvragen verwacht waarop de SERV vanuit zijn SAR-functie zal ingaan of waarbij de SERV in een vroege fase wenst betrokken te worden. Daardoor zal er weinig ruimte zijn voor aanvullende eigen initiatieven.

- Vlaams Energiebedrijf
- Wijziging van energiestatistiekwetgeving (decreet en besluit)
- Decreet en besluit tot splitsing van het groenestroomcertificaat en warmtekrachtcertificaat in een steuncertificaat en een garantie van oorsprong
- Omzetting derde elektriciteits- en gasrichtlijn (decreet en besluit)
- Wijziging besluit REG-openbaardienstverplichtingen
- Omzetting richtlijn hernieuwbare energiebronnen (decreet en besluit)
- Besluit groene warmte
- Evaluatie van de Sociale Openbare Dienstverplichtingen
- Actieplan energie-efficiëntie
- Actieplan bijna energieneutrale gebouwen
- Actieplan EPC
- Actieplan micro-WKK's
- Herziening audit- en benchmarkconvenanten
- Slimme meters/slimme netten

VESOC/VREG

De SERV zal de diverse VREG-initiatieven opvolgen, onder meer die inzake slimme netten en inzake de monitoring en benchmarking van de impact op de energieprijzen van de openbare dienstverplichtingen. Dit thema is ook een VESOC-thema (cf. VESOC akkoord terzake uit 2008).

7.4. Milieu

Voor milieu is de Minaraad de strategische adviesraad. Ook de sociale partners zijn daarin vertegenwoordigd. De milieuwerving van de SERV wil daaraan complementair zijn door specifiek te focussen op sociaaleconomische thema's en aandachtspunten en door voor strategisch belangrijke milieudossiers samen te werken met de Minaraad.

(Milieu) beleidsplanning

SERV en Minaraad brachten in 2010 een gezamenlijk advies uit over het minaplan 4. Daarin werd opgeroepen tot een debat ten gronde over de toekomstige functie en inhoud van een milieubeleidsplan. SERV en Minaraad hebben in dat advies aangekondigd bereid te zijn om in dat debat – dat ook breder en met name voor zowat alle beleidsplanning zou moeten worden gevoerd – een actieve rol op te nemen.

Watersector en waterbeleid

Het werkprogramma 2010 bevatte enkele initiatieven met focus op sociaaleconomische aspecten van het waterbeleid. Het Dagelijks Bestuur besliste om prioriteit te geven aan het initiatief betreffende hernieuwbare energie, waardoor deze initiatieven werden uitgesteld.

Het is de bedoeling om ze terug op te pikken in 2011³.

Met het oog op een *correcte en transparante kostentoerekening* in de watersector heeft de VMM in 2010 een aantal studies laten uitvoeren. In eerste instantie zal een inventarisatie gemaakt worden van de resultaten van deze studies en zullen indien nodig aanbevelingen ter zake geformuleerd worden (cfr. intentie uit het WIP om voor grootverbruikers te streven naar een "eengemaakte waterfactuur"). De SERV heeft al meermaals aangedrongen op een maatschappelijk debat over een correcte en transparante kostentoerekening in de watersector. De SERV blijft bereid om een belangrijke rol op te nemen in de organisatie van dit maatschappelijk overleg.

Daarnaast is er de invulling van de *sociale openbare dienstverplichtingen*. Hiertoe werd een eerste aanzet gegeven via de het algemeen waterverkoopreglement waarover SERV en Minaraad advies uitbrachten in 2010. Afstemming met energie is echter noodzakelijk. De VREG is recent gestart met een evaluatie van de sociale openbare dienstverplichtingen op vlak van energie. De SERV is betrokken bij deze evaluatie. Bedoeling is om dit globaal te bekijken voor energie en water.

Tenslotte is er ook het aspect van *regulering* van de watersector. Ook hier is het de bedoeling om de regulering van watersector en energiesector samen te bekijken. Een interessante

³ Omdat begin 2011 nog heel wat tijd moet besteed worden aan de afronding en 'valorisatie' van het rapport Hernieuwbare Energie zal wellicht pas ten vroegste in maart kunnen gestart worden met initiatieven rond water.

insteek hiervoor is alvast het rapport van het Rekenhof over het Economisch Toezicht door de VMM.

Adviesvragen en op te volgen thema's

Andere deelthema's zullen in bod komen in het kader van de advisering, zo mogelijk proactief. Hierbij zal zoveel mogelijk gestreefd worden naar samenwerking met de SAR-Minaraad. De SERV is tevens vertegenwoordigd in o.a. de Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving en de stuurgroep van MIRA.

De beleidsbrief Leefmilieu en Natuur 2011 en de bijhorende regelgevingsagenda bevatten een waslijst van onderwerpen. Er is vandaag weinig zicht op de concrete timing en de impact op advisering door de SERV. Veel thema's behelzen de omzetting van Europese regelgeving.

Enkele onderwerpen waarover in 2011 adviesvragen kunnen worden verwacht zijn:

- Algemeen milieubeleid
 - risicobeheer
 - aanpassingen regelgeving IMJV
 - VLAREM-wijzigingen (o.a. normen voor fijn stof)
 - uitvoeringsbesluit erkenningendecreet
 - uitvoeringsbesluit projectgrondwinningscomité
 - uitvoeringsbesluit decreet diepe ondergrond
 - instemmingsdecreet betreffende samenwerkingsakkoord over REACH
 - ...
- Lucht- en klimaatbeleid
 - nieuw Vlaams klimaatbeleidsplan
 - nieuw NEC reductieprogramma,
 - omzetting herziening RL verhandelbare emissierechten,
 - omvorming van benchmark- en auditconvenanten tot klimaatconvenant
 - voorstel hervorming verkeersbelasting personenwagens en de BIV
 - ...
- Waterbeleid
 - 2de waterbeleidsnota
 - aanpassing decreet integraal waterbeleid (vereenvoudiging procedures, verlaging planlast)
 - actualisatie omzettingsscoëfficiënten afvalwaterheffingen
 - besluit vereenvoudiging watertoets
 - uitwerking regulerende en financierende heffing
 - actualisering regelgeving polders en wateringen
 - ...
- Afvalbeleid:
 - herziening decreet MBO
 - materialendecreet
 - ...
- Natuurbeleid:
 - besluit definitieve aanwijzing specifieke instandhoudingsdoelstellingen
 - afstemming besluit 'groenjobs' aan regelgeving lokale diensteneconomie
 - ...

In het licht van de overige geplande werkzaamheden zal de advisering door de SERV over de bovenvermelde milieuthema's zeer selectief gebeuren.

8. Bijlagen

8.1. Bijlage 1: VESOC-agenda

Deze bijlage wordt toegevoegd na het VESOC-overleg van 14 januari 2011.

8.2. Bijlage 2: Geplande initiatieven van andere SERV-geledingen

Het werkprogramma van de SERV moet in relatie worden gezien tot wat er binnen de SERV in brede zin aan initiatieven wordt gepland. Daarom bevat deze bijlage de relevante hoofdaccenten in de werkprogramma's van de andere taken en geledingen binnen de SERV die eveneens werken met een werkprogramma en waarover het dagelijks bestuur van de SERV zeggenschap heeft.

Voor de overige geledingen (MORA, SAR WGG, MORA, VHC, VLC enz.) wordt verwezen naar de centrale website van de SERV.

Internationale werking

In 2011 zal het nieuwe IAO-project "Promotion of Decent Work in the South African Transport Sector (phase I) worden opgestart. In januari zullen de eerste gesprekken hierover plaatshebben. De SERV zal een coördinerende rol opnemen voor het luik trainingen in sociaal overleg. Dit gebeurt in samenwerking met de Vlaamse havencommissie.

De Minister-President zal de SERV betrekken bij de ondertekening van het nieuwe IAO Trustfondsakkoord in Geneve. In afwachting hiervan zijn er voorlopig nog geen nieuwe IAO-projecten voorzien. In de Beleidsnota Internationaal is een voortzetting van de IAO-projecten opgenomen en het sociaal overleg blijft één van de prioritaire thema's.

In 2011 zal het SERV-secretariaat verder blijven deelnemen aan het Europese IMPART netwerk. Dit ESF thematische netwerk focust zich op de integratie van allochtonen op de arbeidsmarkt en gaat op zoek naar goede praktijkvoorbeelden. De SERV en de Commissie Diversiteit zullen in 2011 deelnemen aan 2 a 3 peer reviews in Griekenland, Zweden en Beieren.. Hiervoor worden speciale opleidingen gepland in het voorjaar.

De SERV zal betrokken worden bij de uitvoering van het OESO-programma RCI (Regional Competitive Initiative). Dit programma focust op innovatie in de Balkanlanden. De Vlaamse gemeenschap zal 2 projecten financieren. Bosnië-Herzegovina is er in elk geval bij met een project voor innovatie in de economie. De SERV zal voor de link naar het sociaal overleg zorgen. Het andere land zal begin 2011 worden aangeduid. Het OESO programma vervangt het vroegere Fonds voor Oost- en Centraal-Europa.

In februari ontvangt de SERV de Franse Sociaaleconomische Raad van Nord-Pas-de-Calais. Er zullen ook contacten worden gezocht met andere regionale SER's zoals deze van Aragon, Catalonie...

In april gaat de tweejaarlijkse studiedag met de Nederlandse SER door in Antwerpen. Het thema is de duurzame inschakeling in de arbeidsmarkt.

<i>Lopend</i>	<i>1^e helft 2011 op te starten</i>	<i>2^e helft 2011 op te starten</i>	<i>Van nabij op te volgen thema's</i>
IAO project Zuid-Afrikaanse havens			Nieuwe IAO-projecten
EU netwerk IMPART	Peer review opleiding en peer review in München	Peer reviews in Griekenland en in Zweden	Betrokkenheid bij de eindconferentie
OESO RCI	Opstart en eerste workshop/studiebezoek	Workshop(s)	Nieuwe projecten voor 2011/2012
Samenwerking met de Nederlandse SER	Studiedag SER-SERV Antwerpen 7 april 2010		
Regionale SER Europese Unie	Bezoek Franse SER Nord-Pas-de-Calais.	Contacten met andere SER's	

Competentieteam

De prioriteit bij uitstek in 2011 is het vullen van Competent met ontwerpfiles van de beroepscompetentieprofielen door het SERV-Competentieteam, in samenwerking met experts van de VDAB, en vervolgens het valideren ervan door de experts en validatoren van de sociale partners.

Competent is immers van levensbelang om het Vlaamse arbeidsmarktbeleid te ondersteunen, om input te geven aan de vernieuwde dienstverlening van de VDAB, om competentiegericht opleidingen –en personeelsbeleid te vergemakkelijken. In ieder geval, zullen de sociale partners Competent ook in de nieuwe Competentieagenda willen gevaloriseerd zien.

In 2011 zal ook het onderzoeksproject VLAMT (trendanalyses van zowel kwantitatieve als kwalitatieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt) moeten uitmonden in een experiment met een Vlaams platform voor trendanalyses van de arbeidsmarkt. Voor Competent belangrijk omdat die analyses input moeten geven voor de actualisering van de inhoud. Het SERV-Competentieteam zal het experiment van nabij opvolgen en zien hoe het voor Competent kan worden ingezet.

In 2011 willen we Competent ook internationaal verankeren, met name in het kader van de EU-initiatieven over het gebruik van competenties.

In 2011 zal er voor de Vlaamse kwalificatiestructuur – een dossier dat al te lang aansleept – ook een oplossing moeten worden gevonden waarbij de inhoud van de Competentfiles dient als basis voor de beroepskwalificaties.

Tenslotte, nog de ervaringsbewijze: het extern onderzoek naar de succes- en faalfactoren van de ervaringsbewijzen is in 2010 uitgevoerd onder auspiciën van de SERV. De sociale partners zullen zich in 2011 moeten bezinnen over de richting waarmee ze met de ervaringsbewijzen uit willen.

Stichting innovatie & arbeid

1. Onderzoeksagenda

De onderzoeksagenda van de Stichting Innovatie & Arbeid bestaat uit twee types projecten. Er zijn twee centrale onderzoeksassen, opgebouwd rond de 'recurrente' projecten: de 3-jaarlijkse TOA/IOA-screening en de driejaarlijkse metingen van de Werkbaarheidsmonitor Loontrekkenden en Zelfstandige Ondernemers. Daarnaast zijn er eenmalige projecten in de sfeer van 'organisatie- en bedrijfsorganisatorische innovaties' en van 'kwaliteit van de arbeid'.

1.1. Recurrente projecten

De Innovatie-Organisatie-Arbeid screening (IOA)

- Sinds 1998 wordt een 3-jaarlijkse telefonische enquête georganiseerd bij een representatief staal van ondernemingen en organisaties in Vlaanderen (2.200 eenheden in 2010). In die screening wordt gepeild naar de kennis over en het toepassen van (nieuwe) vormen van arbeids- en bedrijfsorganisatie, van nieuwe managementconcepten, en naar de innovatiegerichtheid.
- De onderzoekspopulatie bestond in 1998 enkel uit de industriële sector, sinds de versie van 2001 (en nadien 2004, 2007, 2011,...) is de populatie de hele Vlaamse economie en social profit (alle bedrijven en organisaties met minstens 1 werknemer).
- Een aparte versie voor de micro ondernemingen (1-10 werknemers) en één voor de grotere ondernemingen (+10 werknemers), tezamen met de korte duurtijd van de enquête (+/- 20 minuten) zorgt bij elke versie voor een hoge respons.
- De IOA-screening (voorheen TOA-screening) geeft een helikopterbeeld van de belangrijke trends in organisatorische ontwikkelingen in de Vlaamse economie. Specifieke resultaten ervan worden als indicator gebruikt voor bepaalde sub-doelstellingen van het Pact van Vilvoorde en nu het **Pact 2020** (zoals de Indicator Competentiegerichte Onderneming; en de indicator over de mate van product vernieuwing).
- In de loop van 2010 werd de TOA-vragenlijst grondig geëvalueerd en waar nodig aangepast en geactualiseerd, onder meer op basis van de MEADOW-richtlijnen⁴. Dit heeft geleid tot een herwerkte vragenlijst: de IOA-screening. Sommige vergelijkingspunten met de vorige edities blijven behouden, andere zijn zodanig aangepast dat de meting 2011 als een nieuw startpunt dient.
- De meting 2011 gaat door in februari 2011.
- De onderzoeksresultaten worden verwerkt in thematische dossiers die op regelmatige tijdstippen zullen bekend gemaakt worden.

De Vlaamse Werkbaarheidsmonitor

- De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een instrument om de kwaliteit van arbeid of de werkbaarheid in Vlaanderen te meten en op te volgen. Vier facetten worden in kaart gebracht: psychische vermoeidheid (stress), welbevinden in het werk (motivatie), leermogelijkheden op het werk, en de werk-privé-balans. Ook zes potentiële risicofactoren in het werk worden in kaart gebracht: werkdruk, emotionele belasting, belastende arbeidsomstandigheden, de mate van autonomie of taakvariatie en de mate van ondersteuning door de directe leiding.
- De Vlaamse werkbaarheidsmonitor werd ontwikkeld op vraag van de sociale partners en de Vlaamse regering in het kader van de engagementen die in het Pact van Vilvoorde en nu in het **Pact 2020** werden genomen inzake het verhogen van de werkzaamheid- en werkbaarheidsgraad.
- De eerste meting bij loontrekkenden (steekproef van 20.000 personen, respons 60,6%) werd uitgevoerd in 2004, en ze wordt elke drie jaar herhaald. Deze metingen zijn ook voorzien in het Pact 2020.
- Sinds 2007 bestaan er twee versies van de werkbaarheidsmonitor: één voor loontrekkenden (steekproef van 20.000 eenheden), en één voor zelfstandige ondernemers (steekproef van 6.000 eenheden).
- De onderzoeksresultaten worden verwerkt in tal van Informatiedossiers, focussen en technische nota's en in "Trendbrochures" (zie bijlage). Alle publicaties zijn gratis te downloaden van de SERV-website (www.serv.be/werkbaarwerk)

⁴ MEADOW staat voor: Measuring the Dynamics of Organisation and Work. Het project werd gefinancierd binnen het Zesde Kaderprogramma van de Europese Commissie (DG Research) en werd afgerond begin 2010. De Meadow richtlijnen bevatten zeer uitvoerige en gedetailleerde methodologische en inhoudelijke suggesties m.b.t. het enquêteren van o.a. bedrijfsleiders/HR-verantwoordelijken. Zie <http://meadow-project.eu>

- De databanken van de werkbaarheidsmonitor worden, via een eenvoudig protocol, gratis ter beschikking gesteld van andere onderzoekers buiten de SERV voor het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.
- In het voorjaar 2010 werden respectievelijk de derde meting voor loontrekkenden en de tweede meting voor zelfstandige ondernemers uitgevoerd.
 Voor loontrekkenden bedraagt de werkbaarheidsgraad in 2010 54,3%. Dit is geen significante wijziging ten opzichte van de 54,1% uit 2007, het significante verschil met de 52,3% uit 2004 blijft behouden. Voor de individuele werkbaarheidsindicatoren is er een significante verbetering voor welbevinden in het werk (83,4% niet problematisch in 2010 tegenover 81,3 % in 2004 en 81,9% in 2007); voor leermogelijkheden (81,8% niet problematisch in 2010 tegenover 77,4% in 2004 en 80,1% in 2007); en tenslotte voor werk-privé-balans (89,4% niet problematisch in 2010 tegenover 88,2% in 2004). Bij de risico-indicatoren blijft een problematische werkdruk (30,9% in 2010) het belangrijkste knelpunt.
 De werkbaarheidsgraad voor zelfstandige ondernemers in Vlaanderen is tussen 2007 en 2010 stabiel gebleven op 48%. In 2010 tekent zich ook een identiek werkbaarheidsbeeld af. Enerzijds zien we een zeer grote groep die gemotiveerd aan de slag is en veel leerkansen ervaart. Anderzijds zien we ook dat heel veel zelfstandige ondernemers met werkstress kampen en het moeilijk hebben om het werk met het privéleven in balans te brengen.

1.2. Eenmalige onderzoeksprojecten

Op dit ogenblik zijn er 6 eenmalige projecten in uitvoering of in voorbereiding:

- Hoe krijgt het concept van **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) concreet** vorm binnen ondernemingen/organisaties, en welke impact heeft dit op de interne bedrijfs- en arbeidsorganisatie? De resultaten van dit project, gebaseerd op een (internationale) literatuurstudie en 14 uitgebreide cases, worden zeer binnenkort vrijgegeven.
- Hoe krijgt het concept van **Sociale Innovatie concreet** vorm binnen ondernemingen/organisaties, en welke impact heeft dit op de interne bedrijfs- en arbeidsorganisatie? De eerste fase van dit project (literatuurstudie en 3 uitgebreide cases, werd reeds gerapporteerd. Een tweede fase met bijkomende gevalstudies en eindconclusies is begin 2011 opgestart. De Stichting Innovatie & Arbeid is tevens 'trekker' van een ESF-Transnationaal project 'Sociale Innovatie in Europese context'. In dit project wordt gezocht naar bestaande instrumenten, technieken, wijzen van aanpak van hoe sociale innovatie in het buitenland bespreekbaar en geïmplementeerd kan worden. Focus is gericht op Nederland (Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie), Finland (TYKES-programma) en Duitsland (Koöperationsstelle NRW). De geselecteerde methoden zullen vertaald worden naar de context van de Vlaamse arbeidsmarkt. Dit project gebeurt in samenwerking met de Competentiepool Flanders Synergy.
- **Gazellen** zijn snelgroeiende ondernemingen. Zijn er specifieke kenmerken van bedrijfsvoering of -organisatie die van een gazelle een gazelle maken? Dit project kende een kwalitatief luik (via gevalstudies), een statistisch luik (op basis van de Trends-databanken) en een kwantitatief luik (een parallelle IOA-screening bij de populatie van 600 Trends-Gazellen begin 2011, naast de 'klassieke' IOA-screening).
- Er is bij de sociale partners vraag naar het concretiseren van hoe op sectoraal of organisatieniveau aan de slag kan gegaan worden met (deelaspecten van) werkbaar werk. De Stichting startte een project om een **werkbaarheids-begeleidingspakket** uit te werken die de sociale partners moet ondersteunen in het bereiken van de **specifieke werkbaarheidsdoelstellingen die in het Pact 2020** zijn gedefinieerd. Het volstaat inderdaad niet om de werkbaarheid regelmatig te monitoren, er zullen ook concrete initiatieven op sectoraal of ondernemingsniveau moeten uitgetekend worden. Dit begeleidingspakket wil vooral mogelijke oplossingspistes benadrukken. Deze 'toolkit' moet het abstracte concept van werkbaarheid opnieuw vertalen naar de concrete realiteit, en moet bestaande tools

en inzichten meegeven die sectoren / organisaties kunnen helpen om werk te maken van (deelaspecten van) werkbaar werk.

Er is een ESF-dossier ingediend dat de ontwikkeling van deze nieuwe portaalsite (o.a. het interactief maken van de WBM-databank) moet ondersteunen.

- In het project **Samenwerking tussen kenniscentra en ondernemingen**, wordt een inventaris opgemaakt van knelpunten die de samenwerking tussen kenniscentra en (kleine) ondernemingen verhinderen, én van de hefboomen die deze knelpunten kunnen wegwerken. Naast uitgebreide interviews met verantwoordelijken van de kenniscentra (universiteiten, hogescholen, Strategische Onderzoekscentra, Collectieve en sectorale onderzoekscentra), worden ook interviews georganiseerd in bedrijven.
- Binnenkort wordt het project **Geweld door derden op personeel** opgestart. Focus zal hier liggen op specifieke 'contact-beroepen'.
- In de loop van 2011 zullen 2 à 3 nieuwe projectthema's kunnen bepaald worden door het DB.

2. De Valorisatie-agenda

Het valoriseren van de resultaten van projecten en activiteiten van de Stichting Innovatie & Arbeid richt zich in eerste instantie naar de sociale partners. Maar ook het Vlaamse Beleid en heel wat andere diverse actoren maken gebruik van het onderzoeksmateriaal.

2.1. Valorisatie naar de Vlaamse Sociale partners

- Vanuit de Stichting wordt regelmatig **input gegeven naar specifieke SERV-werkgroepen**, ter stoffering van de overleg- en adviesfunctie van de SERV, bijvoorbeeld:
 - Input in de SERV-WG-AMB, m.b.t. ontwerp advies werkbaarheid en ondernemerschap; zowel vanuit project Werkbaarheid Zelfstandige Ondernemers, als uit project Toolkit Werkbaar Werk;
 - Input in de SERV-WG-Coördinatie en Economie: input vanuit project Samenwerking Kenniscentra en Ondernemingen.
- Er zijn de **klassieke valorisatie-initiatieven** naar diverse geledingen van de sociale partners:
 - Een eerste valorisatievorm is het **rapporteren van de onderzoeksresultaten**. Dit gebeurt via **Informatiedossiers** (uitvoerige rapportering) en beknopte, laagdrempelige **Brochures**. Maandelijks verschijnt er een **elektronische Focus**. Ook in **SERV-Bericht** wordt systematisch verslag uitgebracht over projecten en resultaten.
 - Gemiddeld wordt jaarlijks door de medewerkers van de Stichting aan 150 **vormings-initiatieven** meegewerkt, zowel op initiatief van vakbonden als van management- en bedrijfskringen.
 - De Stichting produceert regelmatig een **Vormingspakket**, waarmee trainers of vormingsdeskundigen zelf aan de slag kunnen om vorming te geven rond een bepaald thema (zoals ploegenarbeid, werkstress). Om bijzonder complexe thema's op een genuanceerde wijze bespreekbaar te maken ontwikkelt de Stichting **Simulatiespellen**, bijvoorbeeld over prestatiegerelateerde beloning, teamwerk, competentie management.
 - Tenslotte organiseert de Stichting – op vraag van de sociale partners – **studiedagen of seminars** waar de projectresultaten worden toegelicht en besproken door de partners.

2.2. Valorisatie naar het Vlaamse Beleid

- Resultaten van de Vlaamse Werkbaarheidsmonitor en van de IOA-screening worden door het beleid benut op specifieke doelstellingen van het **Pact 2020** te monitoren. Voor de werkbaarheidsmonitor gaat het over de doelstellingen 10.1-10.2-10.3-10.4.1 en 10.4.2. Voor de ICO-screening gaat het om doelstellingen 4.2 (innovatiecijfer), en 11.4 (ICO of Indicator Competentiegerichte Onderneming).

- De studiedienst van de Vlaamse Regering en de Administratie WSE stellen regelmatig vragen m.b.t. projectresultaten van de Stichting.
- De Stichting coördineert binnen de SERV de lezing van die ESF-oproepen die tot haar inhoudelijke werkdomein behoren.

2.3. Overige valorisatie-initiatieven

- Het academische of onderzoeksmilieu in Vlaanderen kan via een eenvoudig protocol gratis beschikken over de databanken van de Werkbaarheidsmonitor. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt.
- De Stichting heeft in de loop der jaren een uitgebreid Europees netwerk uitgebouwd met gelijkaardige organisaties (cfr. het voormalige WORK-in-NET). Deze contacten dienen ook als benchmark voor de werking van de Stichting Innovatie & Arbeid.

Commissie Diversiteit

(wordt later toegevoegd, na goedkeuring van het werkprogramma van de Commissie Diversiteit door de Commissie)